

TOMELILLA KOMMUN

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Nr B 18:2a

Kf § 44/2018

Dnr Ks 2016/319 jfr 2018/208

Finansreglemente för Tomelilla kommun och dess helägda bolag

Antagen av kommunfullmäktige 23 april 2018, Kf § 44/2018
Gäller från 1 maj 2018

Dokumentansvarig politisk instans: Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig tjänsteman: Kommundirektör

Uppföljning: En gång per mandatperiod eller tidigare vid behov

Ersätter:

B 00:1 Reglemente för placering och förvaltning av medel avsatta för pensionsförpliktelser

B 02:2 Finansreglemente för Tomelilla kommun och dess helägda bolag

B 02:1 Borgensreglemente

Bilagor:

Bilaga 1 till Finansreglemente för Tomelilla kommun och dess helägda bolag– Behöriga personer

Bilaga 2 till Finansreglemente för Tomelilla kommun och dess helägda bolag–Godkända instrument för placeringar och upplåning, godkända derivat och godkända motparter för placeringar, upplåning och derivat,

1. Finansreglementets syfte

Genom detta finansreglemente säkerställs att det finns ett regelverk för kommunen och koncernen som uppfyller Kommunallagens krav i 8 kap. §§ 2 och 3 avseende medelsförvaltningen i kommunen.

Reglementet omfattar finansverksamheten inom kommunens samlade verksamhet, med vilken avses Tomelilla kommun med helägda bolag, nedan kallad kommunkoncernen. Med finansverksamheten avses upplåning, utlåning, borgen, likviditetshantering, placeringar, finansiell leasing och finansiell riskhantering.

Respektive styrelse i helägt bolag ska ta fram och, efter godkännande av kommunstyrelsens arbetsutskott, fastställa finansiella riktlinjer för den egna finansverksamheten inom ramen för detta finansreglemente.

Syftet med detta finansreglemente är att:

- fastställa finansverksamhetens mål
- fastställa ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten ska organiseras
- fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer i finansverksamheten
- fastställa ramar och riktlinjer för rapportering och uppföljning av finansverksamheten

2. Finansverksamhetens mål

De övergripande målsättningarna för finansverksamheten inom kommunkoncernen är att medverka till god ekonomisk hushållning genom att:

- säkerställa betalningsförmågan på kort och lång sikt
- minimera kostnaden för kapitalet med beaktande av risknivå
- säkerställa att finansverksamheten bedrivs med god intern kontroll
- samordna kommunkoncernens behov av finansiella tjänster och därigenom minimera finansiella kostnader

Finansverksamheten ska bedrivas på ett betryggande sätt och enligt med på området gällande lagstiftning samt EU rättsliga principer.

3. Organisation och ansvarsfördelning

Nedan framgår fördelningen av ansvar mellan kommunfullmäktige respektive kommunstyrelse/styrelse och kommunförvaltningen. Delegering av beslutsrätt från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen och vidare till delegat framgår av kommunstyrelsens reglemente och delegeringsregler.

Rätten att företräda kommunen och underteckna handlingar framgår dels av kommunstyrelsens reglemente dels av särskilda beslut. Bilaga 1 till Finansreglementet, behöriga personer.

3.1 Kommunfullmäktige ansvarar för att:

- besluta om finansreglemente för kommunkoncernen
- besluta om beloppsramar för kommunkoncernens kontokrediter och lånelöften under kommande budgetår
- besluta om en beloppsram för kommunens nyupplåning under kommande budgetår
- besluta om kommunens omsättning av lån under kommande budgetår
- besluta om att ingå avtal om finansiell leasing för kommunen
- besluta om beloppsramar och villkor för kommunens egen utlåning till kommunens helägda företag under kommande budgetår
- besluta om beloppsramar för borgen till kommunens helägda företag under kommande år
- besluta om kommunens nyutlåning och nya borgensåtagande över 5 mnkr för övriga externa parter, utöver de helägda bolagen, under kommande budgetår

3.2 Kommunstyrelsen ansvarar för att:

- övergripande ansvara för de finansiella riskerna i kommunen
- besluta om delegeringsregler för finansiella beslut
- besluta om storleken på utlåningsmarginal och borgensavgift i anslutning till utlåning till eller borgen för helägda bolag
- besluta om nya borgensåtaganden över 1 mnkr upp till 5 mnkr för övriga externa parter, utöver de helägda bolagen
- godkänna användningen av derivatinstrument i kommunen
- fortlöpande utvärdera finansverksamheten samt föreslå kommunfullmäktige att vid behov revidera finansreglementet
- tillhandahålla kommunfullmäktige rapporter om finansverksamheten vid tertialbokslut och årsbokslut.

3.3 Styrelserna i de helägda bolagen ansvarar för att:

- efter godkännande av kommunstyrelsens arbetsutskott fastställa finansiella riktlinjer för respektive bolag inom ramen för detta reglemente
- bolaget tillhandahåller den information till kommunens ekonomiavdelning som behövs
- för att en effektiv finansiell samordning ska kunna ske inom kommunkoncernen
- i respektive bolag besluta om bolagets storlek på likviditetsreserver för att tillgodose bolagets finansieringsbehov
- i bolag med en nettolåneskuld besluta om hantering av bolagets kapitalbindning på krediter
- i bolag med en nettolåneskuld besluta om hantering av bolagets ränterisker
- hantera övriga identifierade finansiella risker i samråd med kommunens ekonomiavdelning
- följa utvecklingen av finansverksamheten genom löpande finansiell rapportering

Kommunstyrelsens vidaredelegering, fördelat på kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunens ekonomiavdelning, enligt nedan:

3.4 Kommunstyrelsens arbetsutskott ansvarar för att:

- utse behöriga personer i bilaga 1 till kommunens finansreglemente
- besluta om förändringar i bilaga 2 till kommunens finansreglemente
- besluta om godkännande av helägda bolags finansiella riktlinjer
- under året besluta om omsättning av lån och nyupplåning inom ramen för kommunfullmäktiges beslutade ramor och kommunstyrelsens delegation
- under året besluta om nya borgensåtaganden och förlängning av redan ingångna åtaganden, inom ramen för de av kommunfullmäktige beslutade ramorna, för de helägda bolagen
- besluta om nya borgensåtaganden upp till 1 mnkr samt förlängning av redan ingångna åtaganden för övriga externa parter, utöver de helägda bolagen
- besluta om succesiv avveckling av portföljen med medel avsatta för framtida pensionsåtagande på förslag av kommunens ekonomichef och extern kapitalförvaltare

3.5 Kommunstyrelsens ordförande ansvarar dessutom för att:

- besluta om tillfälliga och mindre omfattande avsteg från reglementet om särskilda skäl föreligger och rapportera detta till kommunstyrelsen

3.6 Ekonomichefen ansvarar för att:

- säkerställa kommunens kapitalförsörjning
- bevaka och hantera kommunens finansiella risker
- bereda ärenden inom det finansiella området
- inom ramen för Kommunstyrelsens delegation genomföra upplåning, leasing, utlåning, placeringar, derivat och verkställa övriga för kommunen erforderliga finansiella transaktioner
- vid behov föreslå uppdatering av finansreglementet
- säkerställa att alla finansiella aktiviteter inom kommunen bedrivs med god intern kontroll
- rapportera till Kommunstyrelsen enligt anvisningar för uppföljning
- leda ekonomiavdelningen och tillse att systemstöd, rutiner och kompetens finns så att finansreglementet kan följas
- avge skriftligt utlåtande för extern utlåning och borgensteckning

För kommunkoncernen:

- vara den samordnande kontakten med banker och andra finansiella institutioner ~~avseende finansieringar, räntederivat, placeringar, betalningar och banktjänster~~
- sammankalla och leda finansrådet
- samordna betalningsflöden, likviditetshantering och andra banktjänster
- besluta om storleken på in- och utlåningsmarginal i anslutning till in- och utlåning till helägda bolag via koncernkontot
- bevaka utvecklingen på de finansiella marknaderna och av tjänster som kan vara till nytta för kommunkoncernen
- samråda med bolagen om finansiell leasing

3.7 Redovisningsansvarige ansvarar för att:

- utarbeta arbetsprocesser, rutiner och instruktioner för att upprätthålla god intern kontroll för finansverksamhetens i det dagliga operativa arbetet i kommunen
- administrera, redovisa och kontrollera de ingångna finansiella affärstransaktionerna
- omedelbart rapportera avvikelser från finansreglementet och andra felaktigheter eller incidenter till kommunchefen

4. Finansiell samordning

Kommunens ekonomiavdelning ansvarar för samordningen av de finansiella frågorna inom kommunkoncernen. Ekonomiavdelningens övergripande uppdrag är att verka för att på bästa sätt uppnå målsättningarna med finansverksamheten och att stödja bolagen i finansiella frågor. Rutinerna för hur samordningen ska ske utformas av ekonomiavdelningen. Särskild vikt ska läggas vid kontroll, rapportering och uppföljning av finansiella transaktioner.

Det ska finnas ett Finansråd som samarbetsorgan för finansverksamheten i kommunkoncernen. Finansrådet ska bestå av tjänstemän från respektive helägt bolag samt tjänstemän från kommunen. Kommunens ekonomichef är sammankallande och minst två protokollförda möten ska hållas årligen.

5. Likviditetsförvaltning

Tillgängliga likvida medel definieras som:

- kassa och bank
- ej nyttjade kreditlöften
- finansiella tillgångar som kan omsättas inom tre bankdagar

Kommunens likviditetsbehov ska sammanställas av ekonomiavdelningen.

Likviditetsplaneringen ska vara till grund för bedömning av betalningsberedskapen på kort (< 12 mån) och lång sikt (1 – 3 år) samt utgöra underlag för beslut om upplåning och placering av likvida medel.

5.1 Koncernkonto

Kommunen och de helägda kommunala företagens likvida medel och betalningsflöden ska samordnas i ett gemensamt koncernkontosystem.

5.2 Betalningsberedskap

Kommunen ska ha tillgångar i kassa och bank som motsvarar en betalningsberedskap om minst 30 betalningsdagar samt tillgängliga likvida medel som motsvarar en betalningsberedskap om minst 60 betalningsdagar.

5.3 Placeringar

Kommunens kapitalförvaltning kan delas in i tre förvaltningsområden

- Kortfristig likviditetsförvaltning
- Långfristig likviditetsförvaltning
- Pensionsmedelsförvaltning

5.3.1 Placering av överskottslikviditet

Likviditet ska i första hand användas för att upprätthålla likviditetsreserven och i andra hand, om möjligt, för att reducera lånebehovet i kommunkoncernen och i tredje hand placeras. Kortfristig likviditet ska placeras antingen på koncernkonto eller i tillåtna instrument och i godkända motparter (bilaga 2). Placerade medel ska kunna omvandlas till likviditet genom försäljning inom tre bankdagar.

Långsiktig överskottslikviditet får placeras i tillåtna instrument och i godkända motparter (bilaga 2).

5.3.2 Pensionsmedelförvaltning

Kommunfullmäktige i Tomelilla kommun har beslutat att avsätta medel för framtida pensionsåtaganden. Dessa medel ska förvaltas av extern kapitalförvaltare.

Kapitalet ska förvaltas så att efterfrågad avkastning uppnås till minsta möjliga risk. Utgångspunkten för placeringsföreskrifterna är diversifieringsprincipen och matchningsprincipen. Diversifieringsprincipen innebär att riskerna ska spridas genom att portföljen innehåller olika tillgångslag och olika emittenter. Matchningsprincipen innebär att risktagandet ska vara anpassat till den placeringshorisont och det avkastningskrav som gäller i förhållande till utbetalningarna.

Mål med pensionsmedelsförvaltningen är att genom aktiv förvaltning skapa en optimal tillväxt för portföljen utan att kraven på lågt risktagande åsidosätts. Avkastningsmålet är att nå en real avkastning om fyra procent per år sett över rullande femårsperioder. Målet ska utvärderas årligen.

5.3.3 Placeringsregler

Portföljen ska vara fullinvesterad, d.v.s. andelen likvida medel ska vara minimal, max 10 procent. Portföljens tillgångar får inte belånas.

Placering får ske i värdepappersfonder vars placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämmer med bestämmelserna i placeringsföreskrifterna och som står under tillsyn från finansinspektionen eller annat behörigt organ i EU-land. Vid placering i värdepappersfond ska beaktas att portföljens limiter ligger inom de gränser som föreskrifterna anger för de olika tillgångsslagen. Andelen aktierelaterade finansiella instrument tillåts uppgå till 75 procent och räntebärande ska minst uppgå till 20 procent. Andelen alternativa investeringar tillåts uppgå till 10 procent.

Vid fördelning av andelar av de finansiella instrumenten ska hänsyn tas till aktuella förhållanden inom kommunen samt med beaktande av utvecklingen på den finansiella marknaden. En kommande succesiv avveckling av portföljen påverkar inriktningen på avkastningskravet och tillåtna andelar av tillgångsslag/värdepapper i portföljen ska anpassas till avvecklingshorisonten i samråd med kapitalförvaltaren. Avvikelser från placeringsföreskrifterna ska rapporteras till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Enligt en ALM-analys (ALM, Asset/Liability Modelling) gjord 2009 av Söderberg & Partners kulminerar kassaflödena i utbetalningarna runt 2020 och då avsättningen främst är tänkt att täcka toppen av utbetalningarna av pensioner intjänade före 1998, kan uttag göras med start 2017.

5.3.4 Förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder

Syftet med stiftelseförvaltningen är att skapa underlag för årlig utdelning samtidigt som kapitalet reellt bevaras långsiktigt. Kommunstyrelsen ska i förekommande fall med beaktande av föreskrifter i donationsurkunder och stadgar besluta om särskilda placeringsriktlinjer för förvaltning av medel för stiftelser och donationsfonder.

5.4 Etiska hänsynstaganden

Utöver avvägningen mellan avkastning och risk ska också etiska aspekter beaktas i placeringsverksamheten. Grundregeln är att placeringar ej ska ske i stater, företag eller organisationer som kan förknippas med oacceptabla arbetsförhållanden, våld, tillverkning av vapen, narkotika, prostitution, kriminell verksamhet, miljöförstöring, oetisk marknadsföring eller bristande produktsäkerhet.

Placeringar ska ej heller ske i verksamheter som utvinner eller distribuerar fossil energi, ej heller i företag som ägnar sig åt prospektering, exploatering, utvinning eller produktion av olja, gas, oljesand och annan okonventionell fossil olja. På motsvarande sätt ska placeringar undvikas i företag inom kolbranschen. Befintliga placeringar i fossil energi ska succesivt avvecklas.

FN:s barnkonvention och ILO:s kärnkonventioner rörande fackliga rättigheter, skydd mot tvångsarbete, skydd mot diskriminering, och mot vissa former av barnarbete bör också vara vägledande för vad som kan betraktas som etiskt acceptabla placeringar. Eventuella externa förvaltare som kommunen anlitar ska ha förbundit sig att följa FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UNPRI).

Vissa placeringsformer kan av andra skäl uppfattas som oetiska. Kommunstyrelsen får i sådant fall bedöma huruvida dessa placeringar bör ingå i kommunens portfölj.

6. Utlåning och borgen

6.1 Allmänt om utlåning och borgen

Utlåning och borgen får endast ske i enlighet med kommunfullmäktiges beslutade utlånings- och borgensramar. Ekonomiavdelningen ska inför kommunfullmäktiges beslut om ramar för utlåning och borgen lämna ett skriftligt utlåtande innehållande en kreditbedömning. Motsvarande utlåtande ska lämnas till kommunfullmäktige för beslut om utlåning till delägda bolag, kommunalförbund och extern part. I bedömningen ska framgå syftet med finansieringen, återbetalningsförmågan samt i förekommande fall säkerheternas värde.

All utlåning, kreditlöften och borgen ska ske på ett sådant sätt att kommunens finansiella risker begränsas. Utlåning, kreditlöfte och borgen ska dokumenteras i avtal mellan parterna och vara begränsad ifråga om belopp och tid.

- Tomelilla kommun går regelmässigt i borgen för de helägda kommunala bolagen
- Tomelilla kommun går inte regelmässigt i borgen för föreningslån
- borgensåtaganden för övriga ändamål prövas från fall till fall av kommunfullmäktige

Utlåning eller borgensteckning till delägda bolag och kommunalförbund ska normalt ske endast med motsvarande andel i åtagande, vad som regleras i konsortialavtal eller motsvarande avtal med annan part.

Utlåning och borgen är en finansiell tjänst under risktagande och får inte lämnas på villkor som motverkar sund konkurrens.

Utlåning får inte ske till privatpersoner.

6.2 För utlåning och borgen gäller:

- all utlåning och borgen ska ske så att kommunens finansiella risker begränsas
- all utlåning och borgen ska vara belopps- och tidsbegränsad
- all utlåning ska dokumenteras i avtal mellan parterna
- borgen ska vara specifik och gälla en enskild transaktion (ej generell borgen)
- samtliga framställningar om kommunal borgen ska granskas av ekonomiavdelningen innan beslut fattas
- underliggande kreditavtal ska i dess helhet granskas och godkännas av ekonomichefen innan borgen tecknas
- all borgen ska registerföras och alla borgenshandlingar tillsammans med underliggande kreditavtal ska arkiveras

Borgensteckning får endast ske till följande ändamål i kommunägda företag:

- lån till investeringar
- rörelsekrediter
- eventuella andra ändamål enligt bolagsordning eller avtal med annan delägare

Alla ärenden om utlåning och borgensåtaganden ska grundas på en ansökan med följande innehåll:

- borgenslånets/lånets belopp
- borgensåtagandets/lånets ändamål
- affärsmässiga och finansiella risker, till exempel marknadsvärdet på investeringen,
- förutsättningar att hantera fallande intäkter etc
- tidsplan på upplåning
- bilagor, till exempel investeringsprogram, tidigare beslut, avtal etc.

Vid förlängning av redan befintlig borgen görs en förenklad och mer kortfattad ansökan, men med samma innehåll som ovan.

Ansökan beträffande de kommunägda företagen ställs till kommunstyrelsen. Samtliga framställningar om kommunal borgen ska granskas av ekonomichefen innan beslut fattas. Eftersom handläggning och beslutsgång kräver en viss tidsåtgång erfordras en god framförhållning av den som har för avsikt att ta upp ett borgenslån.

6.3 Säkerhet vid utlåning och borgen

För att skydda kommunens risktagande vid borgensåtagande ska fullgod säkerhet eftersträvas. I första hand genom pantbrev i fast egendom (inteckning). I andra hand genom annan säkerhet, till exempel att anläggning tillfaller kommunen om borgenstagarens åtagande inte fullföljs och kommunen tvingas infria sitt borgenslöfte. Beträffande borgenslån till investeringar ska borgenstagaren inneha ett fullgott försäkringsskydd. Med hänvisning vad som sagts ovan om riskbedömning är det viktigt att kommunen bevakar att säkerhetens värde inte sjunker under det borgade lånebeloppet. Kommunen har även intresse av att investeringar som finansieras med borgenslån verkligen är betryggande försäkrade. Ansvarig för bevakningen av värdeutveckling och betryggandeförsäkring är respektive styrelse beträffande de kommunägda företagen. I de fall uppföljningsansvaret är otydligt ska det klargöras i samband med beslutet om borgensåtagande. Kommunstyrelsens uppföljning sker i första hand genom de dialoger med låntagarna som föreskrivs ovan om riskbedömning.

6.5 Borgensavgift och marginalpåslag vid utlåning till helägda bolag

Utlåning till och borgen för verksamheter som bedrivs i konkurrens omfattas av EU:s statsstödsregler. För att åstadkomma konkurrensneutrala villkor ska bolagen erlägga ett marginalpåslag vid upplåning från kommunen eller en borgensavgift då kommunen går i borgen. Kommunens marginalpåslag och borgensavgifter ska vara transparenta och baseras på marknadsmässiga villkor med hänsyn tagen till respektive bolags egna finansieringsmöjligheter vid respektive upplåningstillfälle. Då borgen är en finansiell tjänst under risktagande bör marginalpåslag och borgensavgift även erläggas för bolag som inte är konkurrensutsatta.

7. Finansiering

7.1 Skuldförvaltning

Målsättning skuldförvaltning

- säkerställa kommunens betalningsförmåga på kort och lång sikt
- inom finansreglementets ramar minimera kommunens räntekostnader

All upplåning i kommunkoncernen ska inrymmas inom de av kommunfullmäktige beslutade ramarna. Med upplåning avses alla former av finansiering, finansiell leasing och kreditlöften. Respektive bolag ansvarar för att till kommunens ekonomiavdelning meddela respektive bolags behov av checkräkningskredit.

Godkända former för upplåning och godkända motparter framgår av bilaga 2.

Leasingfinansiering kan användas om den totala leasingavgiften är lägre än kostnaden för traditionell finansiering eller om det ur till exempel servicesynpunkt kan anses fördelaktigt trots en högre kostnad. Varje beslut om leasingupphandling ska föregås av en skriftlig dokumentation som visar finansieringsformens för och nackdelar i förhållande till egenfinansiering och traditionell upplåning.

Leasing jämställs med upplåning och finansiell leasing ska i normalfallet användas sparsamt. Finansiell leasing i bolagen kan ske, dock bör samråd först ha skett med kommunens ekonomiavdelning.

Ekonomichefen beslutar inom ramen för kommunens upplåning om övrig leasingfinansiering.

8. Finansiell riskhantering

Finansiell verksamhet är förknippad med risktagande, dels i form av finansiella risker dels i form av operativa risker. För varje betydande finansiell risk ska det finnas en tydligt angiven strategi och regler. De helägda bolagens styrelser antar egna finansiella riktlinjer inom ramen för detta reglemente, dessa ska även inkludera riskhantering och behandla de risker som finns i kapitel 8.

Följande riktlinjer för riskhantering gäller för kommunen.

8.1. Operativa risker

Med operativ risk avses risken att drabbas av förluster till följd av bristfälliga interna processer eller rutiner, fel orsakade av den mänskliga faktorn eller felaktiga system eller brister i legal hantering. De operativa riskerna ska begränsas genom god intern kontroll, uppföljning och rapportering

Följande gäller för att säkerställa att god intern kontroll upprätthålls:

- alla affärstransaktioner och betalningar ska utföras enligt delegeringsregler, fullmakter eller attestordning
- alla transaktionsverifikationer ska vid transaktionstillfället kompletteras och kontrolleras med ett internt beslutsunderlag som anger viktiga villkor och motiv för transaktionen, kontroll ska också ske mot extern affärsbekräftelse
- finansverksamheten ska organiseras utifrån en ansvarsfördelning som alltid upprätthåller principen att ingen enskild person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan

8.2 Refinansieringsrisk

För att minska finansieringsrisken ska kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj.

Löptid	Min	Max
0 - 1 år	0%	20%
1 - 2 år	0%	20%
2 - 3 år	0%	20%
3 - 4 år	0%	20%
4 - 5 år	0%	20%
osv	0%	20%

8.3 Ränterisk

För att begränsa ränterisken ska räntebindningstiden i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj.

Normportfölj neutral

Löptid	Neutral	Min	Max
< 1 år	40%	30%	50%
1 - 3 år	15%	10%	25%
3 - 5 år	15%	5%	25%
5 - 7 år	15%	5%	25%
7 - 10 år	15%	5%	25%
Snitträntebindning (år)	3,1	2,0	4,0

För att begränsa ränterisken i placeringar får den sammanvägda durationen i svenska räntebärande värdepapper ligga mellan två till fem år. Placeringar i utländska räntebärande värdepapper får ha en sammanvägd duration på högst sju år. Med duration avses det vägda genomsnittet av alla framtida betalningar för ett räntebärande värdepapper eller en portfölj av sådan värdepapper uttryckt i antal år. Ju högre durationen är desto högre är ränterisken.

8.4 Kursrisk aktier

Med kursrisk menas att marknadsvärdet på en aktie faller.

Placeringar avseende får göras i aktier, depåbevis och aktierelaterade instrument som är noterade på Stockholmsbörsen. Avseenden placeringar av pensionsmedel får maximalt 10 procent av den svenska aktieportföljens marknadsvärde utgöras av aktier, som inom ett år från emission avses bli noterade på Stockholms fondbörs (nyintroduktioner).

Placering i utländska aktier noterade på utländsk börs får endast göras genom förvärv av andelar i globala aktiefonder.

8.5 Valutarisk

Med valutarisk avses risken för att drabbas av ökade kostnader till följd av valutakursförändringar. Placeringar utanför Sverige får endast ske i enlighet med vad som anges i kapitlet om kursrisk aktier. Upplåning i annan valuta än svenska kronor är inte tillåten. Betalningsflöden i utländsk valuta ska kurssäkras om de uppgår till ett motvärde motsvarande minst 1 mnkr.

8.6 Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken för att motparten i en finansiell transaktion inte kan fullfölja sina åtaganden att betala eller leverera. I externa finansiella transaktioner med motpartsrisk ska bara motparter med hög kreditvärdighet väljas. Motpartsrisker ska i möjligaste mån reduceras genom att riskerna sprids på flera motparter.

Kommunen är medlem i Kommuninvest varför upplåning från Kommuninvest förväntas utgöra den huvudsakliga upplåningskällan.

Godkända motparter enligt bilaga 2.

8.7 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte kunna omsätta en finansiell placering eller instrument till likvida medel eller att omsättning endast kan ske till en påtaglig kostnadsökning. För kommunens långfristiga placeringar ska likviditetsrisken beaktas vid valet av placeringsinstrument.

Vid placering av överskottslikviditet eller placering av medel för pensionsförpliktelser gäller att den finansiella tillgången - aktier, obligationer, etc. - hänförliga till en enskild emittent, eller emittenter inom samma koncern, får utgöra maximalt 10 procent av placeringens totala marknadsvärde. Limiten ska även tillämpas inom respektive tillgångsslag. Följande undantag gäller: räntebärande värdepapper noterade i svenska kronor emitterade, eller garanterade, av svenska staten får uppgå till 100 procent den svenska ränteportföljens marknadsvärde.

8.8 Kreditrisk i räntebärande värdepapper

Kreditrisk innebär att låntagaren inte fullgör sina betalningsförpliktelser, dvs. låntagaren genomför räntebetalningar eller amorteringar endast till viss del, inte alls eller vid fel tidpunkt.

Exempel på placeringar i räntebärande värdepapper är nominella och reala obligationer, statsskuldväxlar, bankcertifikat och företagscertifikat.

Vid placering av pensionsmedel i räntebärande värdepapper noterade i svenska kronor gäller följande limiter. Procenttalen i tabellen nedan avser andelar av den svenska ränteportföljens marknadsvärde.

Kategori	Emittent / värdepapper	Max andel per emittentkategori %	Max andel per emittent %
1	Svenska staten, statliga verk och helägda dotterbolag	100	100
2	Svenska kommuner och landsting samt dess helägda bolag	100	20
3	Svenska banker och dess helägda kreditmarknadsbolag	50	20
4	Svenska företagsobligationer med lägst rating A enligt Standard & Poor	50	10
5	Svenska företagscertifikat med lägst rating K 1	50	10

8.9 Derivatinstrument

Med derivat avses ett finansiellt instrument för att hantera kurs- och ränterisker. Derivatinstrument får endast användas till att hantera finansiella risker i underliggande upp- och utlåning eller i underliggande valutaexponeringar. I placeringsverksamheten är enbart indirekt användning av derivatinstrument såsom i fonder eller som en del av finansiella instrument tillåtet.

För att eliminera riskerna mellan den underliggande finansiering och ränteswappen bör:

- kapitalbindningen på den underliggande finansieringen överensstämmer med löptiden på ränteswappen
- räntebindningsdagarna på den underliggande finansieringen överensstämmer med räntebindningsdagar på ränteswappen
- den underliggande finansieringen och ränteswappen har samma räntebas, normalt 3 månaders Stibor

All användning av derivatinstrument förutsätter god förståelse för instrumentets funktion, prissättning, tillhörande risker och administrativa rutiner som kan hantera dessa affärer. Riskbedömning och konsekvensanalys av en derivattransaktion ska alltid dokumenteras före affärsavslut.

9. Rapportering

Rapportering till kommunstyrelsens och kommunfullmäktige om den finansiella utvecklingen sker inom ramen för ordinarie ekonomi-och verksamhetsuppföljningen

Syfte med rapportering och uppföljning är:

- att säkerställa att Finansreglementet efterlevs
- att kontrollera de finansiella riskerna
- att hålla kommunstyrelsen uppdaterad om kommunens finansnetto, finansiella risker och finansiella ställning

Nedanstående kan ses som ett minimikrav för löpande rapportering:

- Aktuell likviditetssituation
- Skuldportföljens volym, instrument och motparter
- Skuldportföljens kapitalbindning i förhållande till normportföljen
- Skuldportföljens räntebindning i förhållande till normportföljen
- Skuldportföljens genomsnittliga räntesats
- Skuldportföljens derivat fördelat på instrument och motparter
- Kommunens borgensåtagande fördelade på respektive motpart
- Placeringsportföljens volym, instrument och motparter
- Placeringsportföljens avkastning under månaden och under året i absoluta tal och i jämförelse med bestämt index
- Placeringsportföljens aktuella marknadsvärde per innehav samt totalt för portföljen
- Placeringsportföljens förvaltade medels tillgångsfördelning i detalj vid senaste månadsskiftet samt förändringar i innehavet av värdepapper under månaden
- Genomsnittlig löptid och räntekänslighet för av räntebärande värdepapper i placeringsportföljens per noteringsvaluta
- Eventuella avvikelser från finanspolicyns regler

Bilaga 2 till Finansreglemente för Tomelilla kommun och dess helägda bolag

Godkända instrument placeringar

För placering av kortfristig överlikviditet är följande instrument tillåtna:

- Räntebärande värdepapper
- Bankinlåning

Godkända instrument för långsiktiga placeringar

För placering av långsiktig överlikviditet och placering av medel för framtida pensionsåtagande är följande instrument tillåtna:

- Ränterelaterade finansiella instrument, t.ex. räntebärande värdepapper, investeringsfonder eller motsvarande vilka i huvudsak placerar i räntebärande värdepapper och premieobligationer, både svenska och utländska.
- Aktierelaterade finansiella instrument, både svenska och utländska, t.ex. konvertibla skuldebrev, depåbevis, konvertibla vinstandelsbevis, teckningsoptioner och aktieindexobligationer vilka i huvudsak placerar på aktiemarknaden.
- Alternativa investeringar. Placeringar i alternativa instrument får göras i hedgefonder förvaltade av svenska fondbolag eller utländska bolag som har motsvarande tillstånd inom EES. Fonderna måste vara föremål för regelbunden handel. Strukturerade produkter bör kapitalsäkras till 90 procent.
- I syfte att effektivisera förvaltningen av tillgångarna eller att skydda tillgångarna får kapitalet placeras genom handel med optioner och terminskontrakt, dock endast under förutsättning att de riskbegränsningar som fastställs i dessa föreskrifter inte överskrids.

Godkända motparter tillfälliga placeringar

För placering av tillfällig överskottslikviditet är följande motparter godkända:

- Svenska staten
- Kommuninvest
- Svenska kommuner
- Hel- eller delägda företag
- Danske Bank
- Handelsbanken
- Nordea
- SEB
- Swedbank
- Sparbanken Skåne

Godkända motparter vid transaktioner med tillgångar i pensionsförvaltning

- Värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för handel med finansiella instrument för annans räkning i eget namn, enligt 1 kap 3 § p. 1 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse
- Utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i punkt 1 och som står under tillsyn under myndighet eller annat behörigt organ.

Transaktioner ska ske enligt principen betalning mot leverans. Undantag från denna princip är tillåten då det normala förfarandet är ett annat, exempelvis vid nyemissioner.

Godkänd förvaring av placerade medel

Placerade tillgångar ska förvaras hos värdepappersinstitut, som har finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring, enligt 3 kap 4 § p. 2 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse. Andelar i värdepappersfonder registreras dock normalt hos fondbolaget, utan leverans till värdepappersinstitutet.

Vid extern förvaltning av hela eller delar av portföljens tillgångar gäller att

- förvaltaren ska vara ett svenskt värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för förvaltning av någon annans finansiella instrument, enligt 1 kap 3 § p. 4 lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,
- sådant uppdrag ska grundas på skriftligt avtal där förvaltaren bland annat åtar sig att följa dessa placeringsföreskrifter,
- avtalet gäller tillsvidare och kan sägas upp skriftligen med tjugo (20) bankdagars uppsägningstid.

Godkända instrument upplåning

För upplåning av kortfristig och långfristig finansiering är följande instrument tillåtna:

- Checkkredit
- Reverslån

Godkända motparter upplåning

För upplåning är följande motparter godkända:

- Kommuninvest
- Handelsbanken
- Nordea
- SEB
- Swedbank
- Sparbanken Skåne

Godkända derivat

Följande ränte- och valutaderivat är godkända:

- Ränteswap
- FRA (Forward Rate Agreement)
- Rântetak
- Rântekorridor (rântetak i kombination med rântegolv)
- Valutaswap
- Valutatermin

Kommunen/bolagen har inte rätt att ställa ut optioner.

Godkända motparter derivat

Följande svenska affärsbanker är godkända motparter för derivattransaktioner:

- Danske Bank
- Handelsbanken
- Nordea
- SEB
- Swedbank

För att kunna ingå avtal om räntederivat krävs att ett underliggande ISDA-avtal, som reglerar de övergripande avtalsvillkoren träffats med den aktuella motparten.